

*Федорчук І. В.,
викладач Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини*

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Одним з найважливіших факторів конкурентоспроможності і економічного росту українських підприємств в умовах ринкової економіки стає формування ефективних механізмів розробки і впровадження науково-технічних нововведень. Для України на сьогоднішній день важливими є питання шляхів переходу до інноваційної моделі розвитку, стимулювання інноваційного процесу, формування дієвої інноваційної політики, визначення джерел фінансування нововведень.

Інноваційна діяльність являє собою внутрішній інноваційний процес, що характеризується наявністю якісних і кількісних перетворень в структурних, процедурних і підприємницьких елементах системи управління підприємства, направленої на підвищення ефективності його функціонування шляхом поліпшення якості управлінських рішень [1, с.43].

Перехід до ринкової економіки пов'язаний з розвитком конкуренції та зниженням ролі держави в економіці. У той же час на основі лише ринкових механізмів управління неможливо кардинально перетворити матеріально-технічну базу промисловості. Тому реалізація завдань інноваційної діяльності без регулювання інноваційного процесу малоефективна. Ряд функцій і, перш за все, розробка і здійснення науково-технічної та інвестиційної політики, повинна залишатися об'єктом державного регулювання [3].

Регулювання інноваційного процесу, як відзначають багато економістів, є одним з головних умов перехідного етапу до ринку. Основна функція держави в умовах ринкових відносин – захист свободи, особистості, власності і підприємництва [2,3,4]. Основними інструментами державного регулювання є:

– соціально-економічні та науково-технічні прогнози державної політики

в області фінансів, цін, грошового обігу, відтворювальної, структурної політики;

- державно-адміністративні, економічні і ринкові регулятори;
- державні і регулярні програми, баланси і моделі оптимізації економічних процесів;
- механізм інтеграції регуляторів і структур.

Таким образом, сьогодні відсутній організаційно-економічний механізм активізації інноваційної діяльності. Цим можна пояснити той факт, що темпи інноваційного оновлення промисловості низькі, а галузева структура – відстала в порівнянні з високо розвинутими країнами світу.

Необхідність регулювання інноваційного процесу впливає з об'єктивних передумов розвитку промислового виробництва. В умовах існування різних форм власності, роль регулювання полягає, з одної сторони, в забезпеченні юридичного механізму реалізації форм власності, а з іншого – в спрямовуючому впливі на ринкові інструменти, які забезпечують організацію функціонування економічної системи як єдиного цілого.

Передбачувані заходи є визначальним чинником розвитку національної економіки в цілому, і промисловості, зокрема. Вони значно активізують інноваційну діяльність, спрямовану на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок і обумовляють випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг.

Література

1. Барютин Л. Управління технічними нововведеннями в промисловості / Л. Барютин. – Л.: Вид-во ЛДУ, 2009. – 171 с.
2. Березовська Н. Інноваційні аспекти економічного розвитку / Н. Березовська // Питання економіки. – 2011. – №3. – с. 58 – 66.
3. Берлінер Ю. Впровадження науково-технічних розробок: проблеми планування / Ю. Берлінер. – М.: Економіка, 2010. – 72 с.
4. Бжилянська Л. Інноваційна діяльність: тенденції розвитку та заходи державного регулювання / Л. Бжилянська // Економіст. – 2011. – №3. – с. 23 – 33.